

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2. old.

A zöldség-gyümölcs termékpálya
2007. évi piaci folyamatai
2. rész 3-4. old.

4-6./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

6./ táblázat:

Zöldség-gyümölcs árak néhány
német nagybani piacon 9. old.

1-6./ábra, 1-3./táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Isépy Anett
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

Fordítás: Keresztessyné Mohr Katalin

Borpiaci jelentés:

Hazai borpiaci folyamatok
2007-ben 10-11. old.

1-2./ táblázat, 1-8. /ábra

Belföldön termelt vörös- és
rozéborok értékesítési árai és
mennyiségi adatai 12-19. old.

Készítette: Ecsediné Wanek Zsuzsanna

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

Néhány, a hazai piacokért versenyző belföldi termesztésű, illetve más országokból származó termék piaci ára

A **zöldségfélék** kínálatában a 8-9. héten a belföldi, valamint a francia és belga tárolási burgonya mellett – minimális mennyiségben – piacra került az Olaszországból származó primőr **burgonya** (300-320 Ft/kg). A hazai primőr termék néhány héttel később jelenik meg, az elmúlt két év tapasztalatai alapján. (2006-ban a 17. héten, tavaly azonban már a 14. héten kezdődött az értékesítése).

A Magyarországon termesztett kétféle **sütőtök** típusból már nem kapható a „Nagydobosi”, az „Orange/kanadai” típus ára pedig meghaladta az elmúlt öt év átlagát. A betárolt mennyiség csak két évben tartott tovább a 9. hétnél ebből a típusból, ezért rövid időn belül várható, hogy – a nyár végi, őszi eleji újbóli megjelenéséig – véglegesen eltűnik a belföldi zöldségfélék kínálatából (1. ábra).

1. ábra

A belföldi termesztésű orange/kanadai sütőtök ára a
Budapesti Nagyban Piacon (Ft/kg)

	1. hét	2. hét	3. hét	4. hét	5. hét	6. hét	7. hét	8. hét	9. hét	10. hét
2003	-	100	120	110	120	115	95	100	-	-
2004	-	-	-	-	-	150	150	125	100	-
2005	90	125	155	180	215	250	250	250	-	-
2006	90	95	110	140	155	185	210	300	300	300
2007	110	150	150	170	180	180	185	200	200	300
2008	180	200	265	280	280	275	400	500	500	-

Forrás: AKI PÁIR

A 8. héten, 600 Ft/kg-os áron megjelent a belföldi **kígyóborka**, amelynek ára egy hét elteltével a Budapesti Nagyban Piacon kapható spanyol termék árszintjére, 450 Ft/kg-ra csökkent.

Karfiolból – a hazai termék teljes hiányában – a ritkábban kapható francia termék mellett, a folyamatosan jelenlévő olasz áru szolgál a kereslet kielégítésére.

A készletek csökkenése miatt nőtt a

hazai **fejes káposzta** termelői ára. Az év eddigi heteiben mért árak 25-45%-kal magasabbak az elmúlt év ugyanezen időszakának árainál, ami alapján alacsony, a 2006. évi mennyiségnél is kedvezőtlenebb terméseredményre következethetünk 2007-ben (1. táblázat).

1. táblázat

A belföldi termesztésű fejes káposzta ára a Budapesti
Nagyban Piacon, adott hetekben (Ft/kg)

	1. hét	2. hét	3. hét	4. hét	5. hét	6. hét	7. hét	8. hét	9. hét
2007	40	40	40	40	40	40	37	38	40
2008	50	53	50	50	50	50	50	55	60

Forrás: AKI PÁIR

A kínálatban a marokkói és jordán **töltenivaló paprikát** kilogrammos kiszerezésben, a hazait továbbra is kizárólag darabosan értékesítik.

Hazai **kaliforniai paprika** nem kapható, a termékpalettán csak Spanyolországból származó áru van jelen.

A **gyümölcsfélék** közül a spanyol és török **citrom** mellett, olasz áru is bővíti a kínálatot a 8-9. héttől, mindhárom közel azonos nagykereskedelmi áron vásárolható meg (420-450Ft/kg). Legjelentősebb mennyiségben a spanyol és a török termék szerepel idén is a kínálatban, az előző évihez képest 114-128%-kal magasabb áron (2. táblázat).

2. táblázat

Az 53-65 mm-es mérettartományú citrom ára a
Budapesti Nagyban Piacon (Ft/kg)

Termék	Szárm. hely	2007. 9. hét	2008. 8. hét	2008. 9. hét	2008. 9. hét / 2007. 9. hét [%]	2008. 9. hét / 2008. 8. hét [%]
Citrom	Olaszország	-	430	-	-	-
	Spanyolország	206	450	440	213,6	97,8
	Törökország	184	420	420	228,3	100,0

Forrás: AKI PÁIR

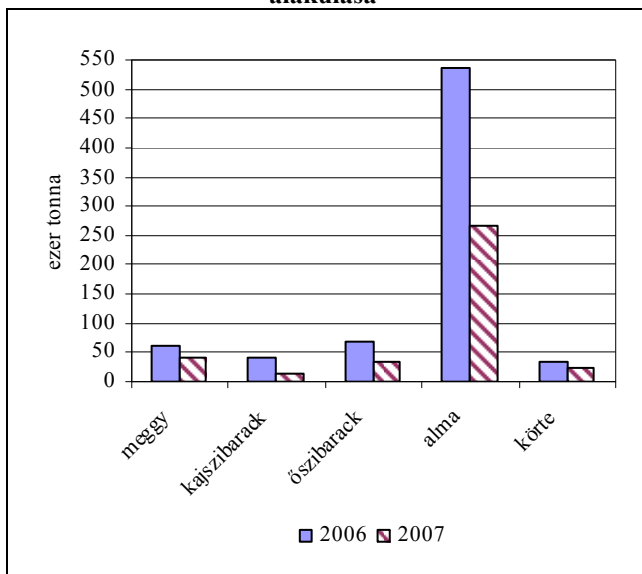
A zöldség-gyümölcs termékpálya 2007. évi piaci folyamatai 2. rész

A **gyümölcsfélék** hazai termelése az EU tagság óta csökkenő tendenciát mutat. Mindez együtt jár az import gyümölcsök arányának növekedésével a belföldi fogyasztásban. 2006-ban a betakarított gyümölcstermés (863 ezer tonna) közel 20%-kal növekedett a megelőző évhez képest. A gyümölcstermékek piaci folyamatai viszonylag kedvezően alakultak a külkereskedelem szempontjából is, ami többek között az Európai Unióban egyes gyümölcsökből (pl. alma) fellépő hiány következtében jött létre.

2007-ben a gyümölcságazatban a kedvezőtlen időjárás határozta meg alapvetően a belföldi kínálat alakulását (2. ábra).

2. ábra

Egyes gyümölcsfajok termésmennyiségének alakulása

Forrás: KSH, AKI Statisztikai Osztály: Tájékoztató jelentés a nyári és az őszi mezőgazdasági munkákról, AKI Piaci Információs Osztály: becslése

A szakértői becslések értelmében, a gyümölcsstermelésben mintegy 50%-os csökkenés következett be 2007-ben, amit elsősorban a tavaszi fagykár okozott. Az előzetes adatok szerint az összes

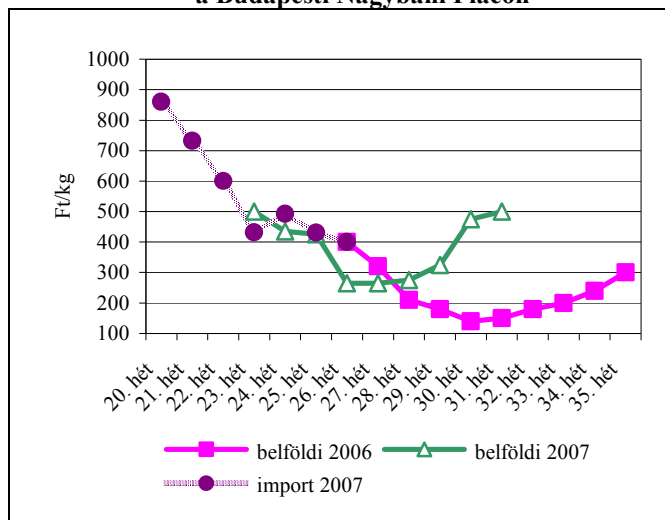
gyümölcsstermelés mennyisége 2007-ben a 400 ezer tonnát alig haladta meg. Ugyanakkor az Unió legtöbb tagállamában a hazaihoz hasonló termés kiesés nem következett be, nektarin és őszibarackból a 2006. évvel közel azonos lett a termés, kajszibarackból viszont mintegy 27%-kal csökkent a termésmennyiség az Unió átlagában. Ugyancsak csökkenést becsültek világ és uniós szinten az almatermésre. Az EU tagállamok átlagában mintegy 10%-kal kevesebb almát takarítottak be az előző évhez képest. A belföldi termés kiesés hatására növekvő hazai árak az import hazai piacra való „kényelmes”, különösebb verseny nélküli beáramlását tették lehetővé. (Az import növekedésének mértéke csak a teljes évi külkereskedelmi adatok birtokában állapítható meg.).

Az év utolsó harmadára lezárult szezonú gyümölcsök (cseresznye, meggy, kajszibarack, szamóca, málna) 2007. évi termelésében jelentős visszaesés következett be. A **meggy** termelése **30%-kal**, a **kajszibarack** **mintegy 60%-kal**, az **őszibaracké csaknem felére esett**. A belföldi termelés csökkenése a Budapesti Nagybani Piac árainak alakulásában is tükröződik. Legerőteljesebb **áremelkedés** 2007-ben **az őszi- és kajszibaracknál** figyelhető meg (**50- és 66%**) a **meggyé (30%)**, és a **málnáé (21%)** valamivel szerényebb mértékű (3. táblázat).

Az említett gyümölcsfélék termelésének csökkenése és a hazai magasabb árak miatt az őszibarack behozatalában jelentős, 80%-os növekedés figyelhető meg a KSH adatai szerint 2007. I-XI. hónapokban, az előző év hasonló időszakához képest, ugyanakkor pl. a kajszibarack esetében 20%-kal csökkent a behozatal 2006. azonos időszakához képest. Egyes gyümölcsféléknél a külpiaci termék hazai piacon való jelenléte folyamatossá vált (pl. őszibarack), más termék esetében a behozatal továbbra is inkább a hazai szezon előtt, illetve után jellemző (3-4. ábra).

3. ábra

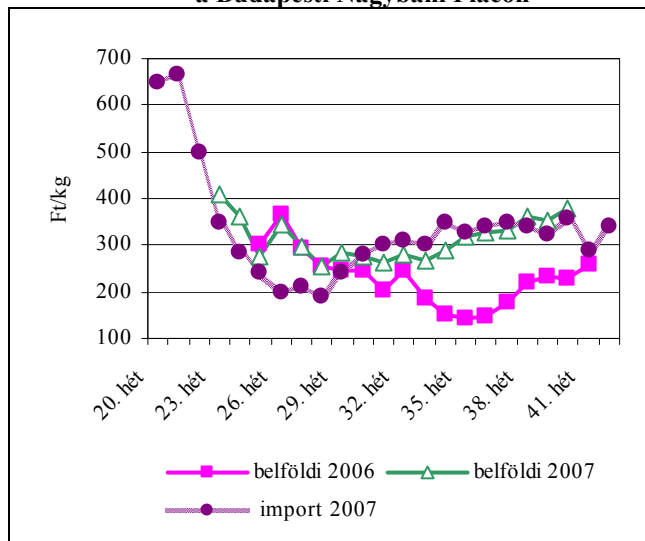
A belföldi termesztésű és a külpiaci kajszibarack termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI, PÁIR

4. ábra

A belföldi termesztésű és a külpiaci őszibarack termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI, PÁIR

Az ún. **tárolási gyümölcsfélék** értékesítésének kezdete az év utolsó negyedéve. A tárolásiak termelésének alakulása befolyásolja a következő év első félévében való értékesítést is. Alacsony és rossz minőségű, kevésbé eltartható hazai termés mellett kisebb készlet vihető át a következő évre. Ebben az esetben tehát a

fogyasztási igények csak behozattal fedezhetőek.

A gyümölcságazat 2007. évi bevételeit alapvetően nem a nyári gyümölcsfélében bekövetkező jelentős termés kiesések határozzák meg, hanem a gyümölcsstermelés még mindig több mint felét kitevő **alma** nagyarányú termés kiesése a fagykár miatt. (Becslésünk szerint a hazai almatermés a 2006. évi felére csökkent). Magyarországon a három legfontosabb almakörzet – Duna-Tisza köze, Nyírség-Szatmár-Bereg és a Zalai dombság – közül a szabolcsi térséget sújtotta a legnagyobb mértékű fagykár. A dunántúli és alföldi almások jó minőségű termése részben fedezték a hazai friss fogyasztási igényeket, de az ipari almából behozatalra szorultunk. Ezt igazolják a KSH felvásárlási adatai, amelyekből jól látszik, hogy ipari almából csaknem 50 ezer tonna került beszállításra 2007-ben. A tárolási gyümölcsfélénél a hazai gyenge terméseredmények hatására szinte folyamatosá vált az import termékek jelenléte. Így a frissalma-import közel a négyszeresére nőtt, miközben exportunk 65%-kal esett vissza 2007 első tizenegy hónapjában. A tárolási gyümölcsfélék 2007. évi árváltozása az előző évhez képest jelzi a termelésükben beállt változás irányát és valamennyire a mértékét is. Az almafajták közül 2007-re a „Jonathan” árának emelkedése a legnagyobb mértékű (120%-kal), de ugyanígy az „Idared” és a „Golden” fajtáké is jelentős. Az összes többi belföldi termelésű almafajta árának emelkedése átlagosan 70% körüli.

A vizsgálatba vont gyümölcsfajok 2007. évi termelői árváltozása a Budapesti Nagybani Piacon

Faj	Fajta / típus	Kiszereelés	Termelői ár változása 2007/2006 %	Árösszehasonlítás időszaka	Mennyiségi részarány az összes gyümölcsstermelésen belül 2006-ban %
Alma	minden fajta, kivételem Jonathan, Idared, Golden	kg	168,7	júliustól, az idei termék piacra lépésétől	62,6
	Jonathan		218,7	szeptembertől, az idei termék piacra lépésétől	
	Idared		211,2	szeptembertől, az idei termék piacra lépésétől	
	Golden		184,1	szeptembertől, az idei termék piacra lépésétől	
Körte	minden fajta, Vilmos nélkül	kg	105,5	júliustól, az idei termék piacra lépésétől	3,8
	Vilmos		111,4	augusztustól, az idei termék piacra lépésétől	
Bogyósok					
Szamóca	-	kg	110,8	16-24. hét	0,8
Piros ribizli	-		116,9	23-32. hét	0,8
Fekete ribizli			122,5	23-28. hét	0,4
Málna	-		121,5	23-38. hét	1,4
Szeder			132,4	25-36. hét	0,8
Köszméte	-		118,9	21-27. hét	0,2
Meggy	-	kg	130,7	22-29. hét	7,0
Cseresznye	-	kg	97,9	19-28. hét	1,0
Kajsziarack	-	kg	166,4	23-31. hét	4,7
Őszibarack	hagyományos fajták		149,7	június-szeptember	7,8
	nektarin		145,7	július-szeptember	
Szilva	házi szilva	kg	147,1	július-november	7,5
	japán szilva	kg	161,0	augusztus-november	
	Ringló	kg	137,6	július-augusztus	

Forrás: AKI PÁIR, KSH

**I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb bruttó termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon**

Faj	Fajta/Típus	Méret	Kiszerezés	2007. 9. hét	2008. 8. hét	2008. 9. hét	2008. 9. hét / 2007. 9. hét [%]	2008. 9. hét / 2008. 8. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	100	60	60	60,0	100,0
	Aladin	-	Ft/kg	105	64	64	60,5	100,0
	Desire	-	Ft/kg	100	60	64	63,5	105,8
	Agria	-	Ft/kg	110	60	60	54,6	100,0
	Somogyi kifli	-	Ft/kg	125	190	200	160,0	105,3
	Cherie	-	Ft/kg	-	120	120	-	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	490	675	675	137,8	100,0
		47-57 mm	Ft/kg	-	700	750	-	107,1
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	-	800	850	-	106,3
		40-47 mm	Ft/kg	-	-	775	-	-
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/db	58	55	50	86,2	90,9
		70 mm+	Ft/db	80	90	95	118,8	105,6
	Hegyes p.	-	Ft/db	100	100	105	105,0	105,0
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	-	550	410	-	74,6
Sütőtök	Kanadai	-	Ft/kg	200	500	500	250,0	100,0
	Nagydobosi	-	Ft/kg	100	-	-	-	-
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	73	83	83	113,7	100,0
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	165	310	320	193,9	103,2
Zeller	Gumós	-	Ft/kg	150	125	140	93,3	112,0
			Ft/db	-	100	100	-	100,0
Cékla	-	-	Ft/kg	60	80	80	133,3	100,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	40	55	60	150,0	109,1
	Vörös	-	Ft/kg	75	85	95	126,7	111,8
Karlalábé	-	-	Ft/kg	63	100	107	168,4	106,7
			Ft/db	70	80	80	114,3	100,0
Kínai kel	-	-	Ft/kg	135	170	168	124,1	98,5
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	102	90	93	91,6	103,3
		70 mm+	Ft/kg	107	93	93	86,9	100,0
	Lila héjú	10-40 mm	Ft/kg	150	-	-	-	-
		40-70 mm	Ft/kg	150	135	140	93,3	103,7
gyöngyhagyma	-	Ft/kg	200	-	-	-	-	
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/kg	720	600	600	83,3	100,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	400	425	400	100,0	94,1
	Laska	-	Ft/kg	525	525	500	95,2	95,2
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	163	245	240	147,7	98,0
	Idared	65mm+	Ft/kg	110	215	215	195,5	100,0
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	120	230	230	191,7	100,0
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	125	230	230	184,0	100,0
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	100	190	190	190,0	100,0
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	110	220	220	200,0	100,0
	Starking	65mm+	Ft/kg	165	235	230	139,4	97,9
Körte	Golden	65mm+	Ft/kg	163	228	223	136,9	97,8
	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	270	275	275	101,9	100,0
	Pachams	60-75mm	Ft/kg	230	265	265	115,2	100,0

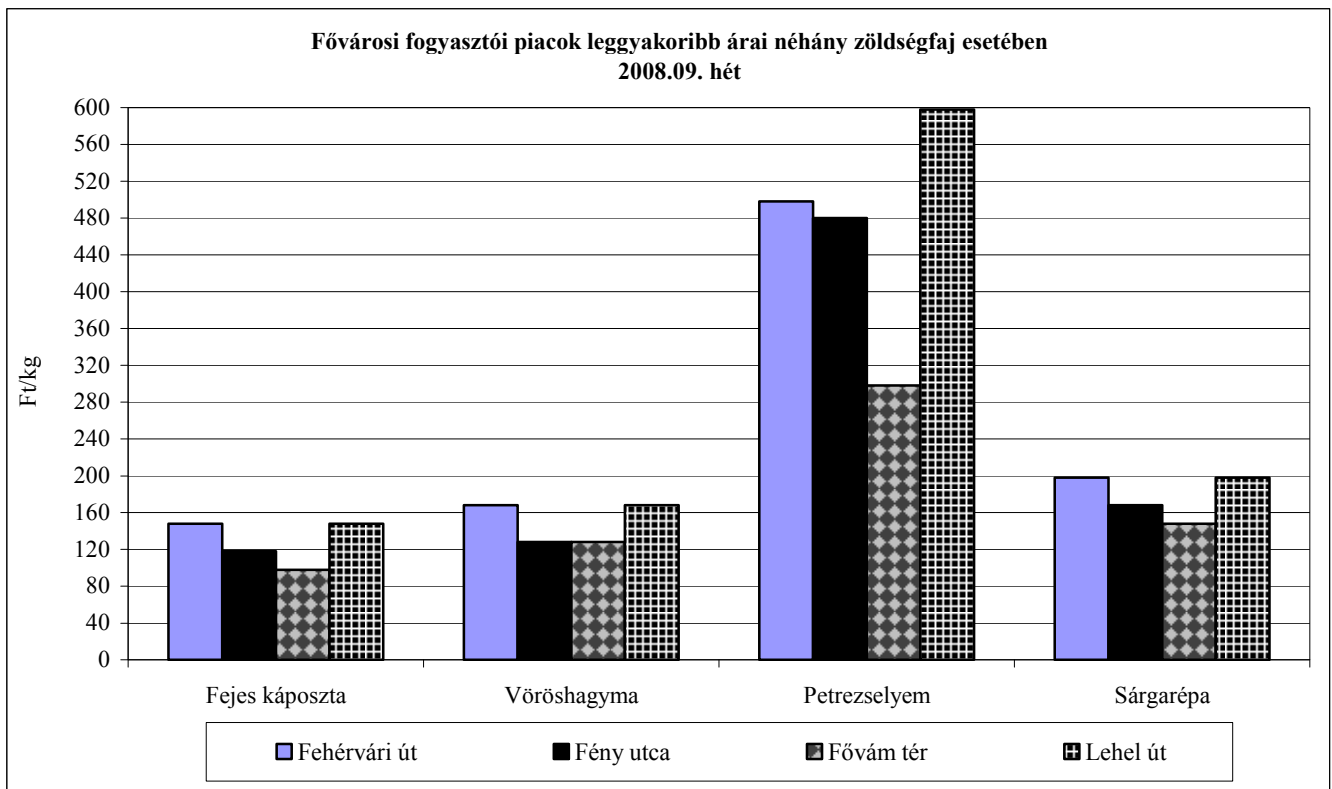
Forrás: AKI PÁIR

**Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek
leggyakoribb bruttó ára a Budapesti Nagyban Piacon**

Termék	Fajta/ Típus	Méret	Származási hely	Kiszerezés	2007. 9. hét	2008. 8. hét	2008. 9. hét	2008. 9. hét / 2007. 9. hét [%]	2008. 9. hét / 2008. 8. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	-	Belgium	Ft/kg	-	69	69	-	100,3
			Franciao.	Ft/kg	-	61	-	-	-
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Spanyolo.	Ft/kg	334	326	340	101,8	104,3
			Töröko.	Ft/kg	-	-	320	-	-
	Fürtös	47 mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	380	350	-	92,1
			Spanyolo.	Ft/kg	-	335	-	-	-
	Koktél	15 mm-	Olaszo.	Ft/kg	-	800	-	-	-
		15 mm+	Olaszo.	Ft/kg	760	850	700	92,1	82,4
Paprika	TV édes p.	70 mm+	Jordánia	Ft/kg	-	-	740	-	-
			Marokkó	Ft/kg	716	668	730	102,0	109,3
	Hegyes p.	-	Marokkó	Ft/kg	-	-	1000	-	-
Padlizsán	-	apró	Spanyolo.	Ft/kg	630	512	540	85,7	105,5
			Olaszo.	Ft/kg	-	540	-	-	-
		70mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	-	495	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	320	480	520	162,5	108,3
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Spanyolo.	Ft/kg	474	432	440	92,8	101,9
Sárgarépa	-	-	Belgium	Ft/kg	90	100	98	108,3	97,5
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	103	80	75	73,2	93,8
	Lila héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	-	104	110	-	105,8
Alma	Granny S.	65mm+	Franciao.	Ft/db	60	60	60	100,0	100,0
	Fuji	65mm+	Kína	Ft/db	-	100	100	-	100,0
	Idared	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	240	225	-	93,8
	Jonagored	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	246	240	-	97,6
	Starking	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	290	280	295	101,7	105,4
	Golden	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	300	236	245	81,7	103,8
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Olaszo.	Ft/kg	256	326	350	136,7	107,4
				Ft/db	-	133	150	-	112,8
	Fétel apát	65-80mm	Olaszo.	Ft/kg	-	400	435	-	108,8
				Ft/db	167	167	167	100,0	100,0
	Vilmos	60-75mm	Argentina	Ft/kg	350	-	-	-	-
				Ft/db	63	-	-	-	-
Citrom	-	53-65mm	Olaszo.	Ft/kg	-	430	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	206	450	440	213,6	97,8
			Töröko.	Ft/kg	184	420	420	228,3	100,0
Narancs	Vérn. (Moro)	67-80mm	Olaszo.	Ft/kg	-	160	180	-	112,5
	Navel	67-80mm	Görögo.	Ft/kg	166	181	190	114,5	105,0
			Olaszo.	Ft/kg	130	-	170	130,8	-
	Navelina	67-80mm	Spanyolo.	Ft/kg	195	292	290	149,1	99,3
			Görögo.	Ft/kg	-	-	200	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	-	150	190	-	126,7
			Spanyolo.	Ft/kg	-	240	280	-	116,7
Banán	-	-	Costa Rica	Ft/kg	270	312	336	124,7	107,6
			Ecuador	Ft/kg	268	311	342	127,5	109,7
			Kolumbia	Ft/kg	267	318	339	126,8	106,5
			Panama	Ft/kg	-	311	-	-	-
			Kamerun	Ft/kg	-	300	333	-	111,0

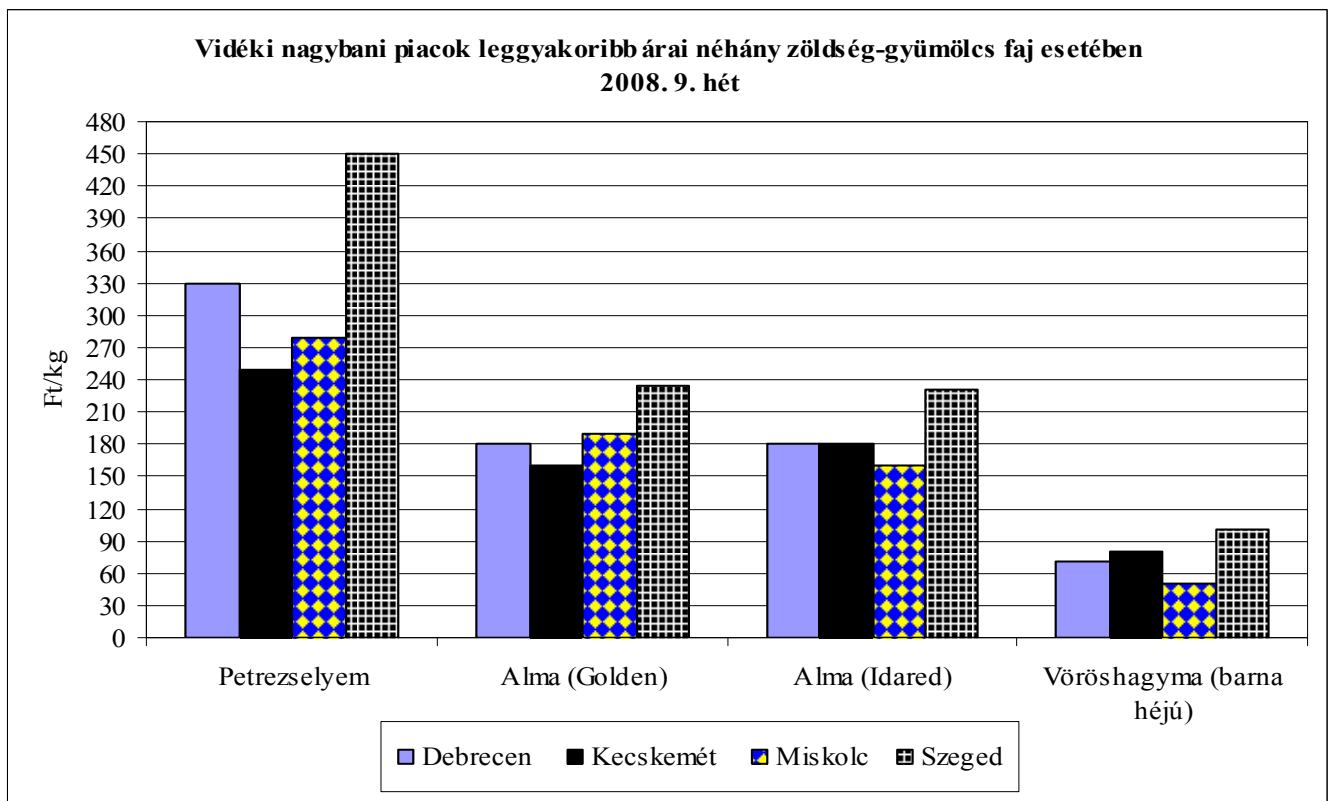
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs árak néhány német nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszereelés	Hamburg		München		Berlin		Stuttgart	
				min	max	min	max	min	max	min	max
2008. 02. 25.											
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	66	105	71	92	66	105	66	92
Fejes káposzta	török	primőr	100 kg	171	198	211	250	171	211	0	0
Karalábé	olasz		100 db	100	132	98	119	90	132	92	116
Karfiol	francia	rekesz	6 db	220	275	264	307	307	373	286	329
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	74	84	63	84	79	95	74	84
Sárgarépa	belföldi		100 kg	74	132	92	132	103	132	98	158
Kínai kel	belföldi		100 kg	158	184	132	145	145	184	158	184
Brokkoli	olasz		100 kg	264	316	316	343	264	343	316	369
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	220	264	242	286	220	264	220	286
Spenót	olasz		100 kg	369	474	448	527	369	474	422	474
Zeller	belföldi		100 kg	119	158	113	145	119	158	132	184
Spárga	dél-amerikai	zöld	100 kg	1265	1450	1318	1581	1318	1581	1186	1713
TV paprika	spanyol	70 mm+	100 kg	527	633	527	580	501	580	580	685
Zöldbab	afrikai		100 kg	659	843	738	791	593	725	685	922
Cékla	belföldi		100 kg	92	132	145	158	105	132	158	211
Fejes saláta	belga	rekesz	12 db	132	165	132	154	132	165	156	191
Padlizsán	olasz		100 kg	448	501	343	395	395	474	-	-
Padlizsán	spanyol		100 kg	316	422	343	395	343	422	343	422
Torma	belföldi		100 kg	-	-	712	791	659	791	712	870
Kelkáposzta	belföldi		100 kg	145	198	198	224	158	198	145	184
Alma	belföldi	70-80mm	100 kg	171	1098	198	224	184	211	195	227
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	158	179	145	198	158	184	145	203
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	171	198	198	237	184	211	195	232
Alma	belföldi	70-80mm	100 kg	163	171	158	211	158	184	145	211
Körte	argentín	70-75 mm	15 kg	41	42	50	53	43	47	-	-
Körte	belföldi	65-75 mm	100 kg	211	224	-	-	198	237	232	248
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	395	422	316	343	369	409	382	422
Cukkini	olasz	14-21 cm	100 kg	290	369	290	369	290	369	316	422
Cukkini	spanyol	14-21 cm	100 kg	264	316	290	343	237	316	316	395
Cukkini	török	14-21 cm	100 kg	474	606	395	448	448	527	-	-
Földieper	spanyol	25 mm+	100 kg	843	1265	738	1160	633	949	791	1054
Fokhagyma	spanyol		100 kg	606	659	685	712	633	738	-	-
Fokhagyma	kínai		100 kg	580	633	606	659	580	685	633	738
Szilva	dél-afrikai		5,25 kg	502	728	502	803	502	753	477	813
Banán	tengerentúli	karton	18 kg	348	366	359	373	344	366	344	366
Vöröskáposzta	belföldi		100 kg	71	105	92	105	66	105	66	105
Őszibarack	chilei		100 kg	527	633	527	843	580	685	580	843
Kivi	olasz		10 kg	316	329	290	369	303	329	329	369
Málna	spanyol		100 kg	2952	4112	2109	2952	2636	3585	2952	3795
Citrom	spanyol		15kg	404	439	404	474	404	457	439	474
Narancs	spanyol		15 kg	167	281	-	-	176	264	193	272
Klementin	spanyol		10 kg	369	422	264	422	316	395	343	488

Forrás: ZMP

Hazai borpiaci folyamatok 2007-ben

Kínálat (termelés és import)

Az alábbiakban, a bor hazai piaci folyamatainak (kínálati és keresleti oldal változása) 2007. évi alakulását néhány, már rendelkezésre álló információ alapján mutatjuk be.

Magyarország **borszőlő** termelése 130 millió kg volt 2007-ben a KSH adatai szerint, vagyis 24%-kal nőtt 2006-hoz képest. A borszőlő felvásárlási ára 27%-kal emelkedett.

A 2007. évi bortermelés a HNT szerint 2,9 millió hl, ami 2006-hoz képest mintegy 9%-os csökkenést jelent. Ugyanakkor a KSH iparstatisztikai adatai szerint a bortermelés 2007-ben 1,2%-kal növekedett. Az alapanyag mennyiségének növekedése alapján ez a tendencia jobban feltételezhető a bortermelés nagyarányú visszaesésénél. A KSH és HNT bortermelési adata közötti eltérést az is okozhatja, hogy az ipari besorolás a bortermelésbe beleveszi nem csak a bor előállítását, hanem a pezsgőgyártást és a palackozási tevékenységet is. A statisztika szerinti növekedés adódhat, tehát pl. a pezsgőgyártás emelkedéséből, ami 2007-ben eléggé valószínűnek látszik a pezsgő exportjának növekedése alapján. E mellett lehet, hogy a palackozás tevékenysége is fokozódott, amit pedig a lédig bor behozatalának nagyarányú növekedése sejtet.

A 2007. évi hazai borkínálatot jelentősen meghatározta a fokozódó **import** (80%) (3. táblázat). Az összes borimport aránya a hazai termeléshez növekvő, de még nem éri el a 10%-ot, Az összes lédig bor behozatalának mintegy 20%-a csak a palackos, a többi lédig kiszerezésű. A **lédig bor importja** kétszeresére, 124-kal, ezen belül az asztali fehéré ötszörösére, a vörösé pedig csaknem háromszorosára nőtt. A lédig vörös borok többségét a hazai borok házasítására, azok minőségének javítására

használják fel, ugyanakkor a lédig fehér borok nagyarányú behozatala valószínűleg a hazai pezsgőgyártás növekedését segítette elő.

Bel és külpiaci értékesítés

A PÁIR megfigyelési körébe csak az összes bortermelésnek mintegy 50-60%-át kitevő asztali és tájborok értékesítésének és árának követése tartozik, de nincs információnk a minőségi borok piaci folyamatairól.

2007-ben az **asztali és tájborok belföldi értékesítése** 9%-kal csökkent hazánkban az előző évhez képest (4. táblázat). A belföldi asztali- és tájbor-értékesítés valamivel nagyobb hányadát, 64%-át a fehérbor teszi ki, amelynek értékesítése 2007-ben 10%-kal csökkent (3. táblázat). Ezen belül mind az asztali- mind pedig a tájbor-értékesítés csökkent 11%-, 9%-kal egy év alatt. A vörös- és rozébor-értékesítés kisebb mértékben (7%) csökkent, amelyből az asztali borok eladása 11%-kal, a tájboroké viszont csupán 3%-kal esett. Az asztali és tájbor belföldi értékesítésének csökkenő tendenciája is alátámasztja a HTN csökkenő – szoros értelemben vett – bortermelési adatát, annál is inkább, hiszen az asztali és tájborok külpiaci értékesítése is visszaesett 2007-ben.

Az asztali és minőségi bor importjának 80%-os emelkedése mellett **exportjuk** 12%-kal csökkent a vizsgált időszakban (5. táblázat). Az exportra került 578 ezer hl bor 54%-a palackos-, 46%-a lédig kiszerezésű 2007-ben. A magasabb értékű palackos bor aránya tehát a kivitelben belül javult 2007-ben, mert 2006-ban a lédig-palackos bor aránya az összes értékesítésben csaknem azonos volt. Mindebből az is következik, hogy a lédig borok exportja nagyobb mértékben csökkent, mint a palackosoké (5. táblázat). Az exporton belül egyedül, a legértékesebb

minőségi palackos borok kivitele nőtt 9%-kal, ami a vörös minőségű palackos kivitel növekedéséből adódott, a fehéreké változatlan maradt. Az export eltolódását az értékesebb termékek irányába jelzi azt is, hogy az export mennyiségének 12%-os csökkenése mellett az **exportbevétel** „csak” 6%-kal esett.

Az export-import egyenleg 2007-ben továbbra is pozitív, ugyanakkor több mint 30%-kal alacsonyabb a 2006. évihez képest.

BORPIACI INFORMÁCIÓK

1. táblázat

Belföldön termelt vörös- és rozéborok értékesített mennyisége (hl)

Borkategória	Kiszerezés	2007. január	2007. december	2008. január	2008. jan./ 2007. jan. (%)	2008. jan./ 2007. dec. (%)
Asztali bor	lédig	96	110	281	292,3	254,1
	kannás	572	1 160	576	100,7	49,7
	PET palackos	4 806	6 216	6 224	129,5	100,1
	üvegpalackos	3 303	3 661	2 533	76,7	69,2
	összesen	8 777	11 146	9 614	109,5	86,3
Tájbor	lédig	1 822	1 697	1 197	65,7	70,5
	kannás	339	262	190	56,0	72,3
	PET palackos	263	341	285	108,5	83,7
	üvegpalackos	8 597	10 060	11 097	129,1	110,3
	összesen	11 021	12 361	12 769	115,9	103,3
Asztali- és tájbor összesen		19 797	23 507	22 383	113,1	95,2

Forrás: AKI, Piaci Információs Osztály

* Az adatgyűjtésünkbe jelenleg 23 borászat került bevonásra, ami megközelítőleg a teljes belpiaci értékesítés 60%-át reprezentálja

2. táblázat

Belföldön termelt vörös- és rozéborok értékesítési ára (Ft/hl)

Borkategória	Kiszerezés	2007. január	2007. december	2008. január			2008. jan.*/ 2007. jan. (%)	2008. jan.*/ 2007. dec. (%)
		átlagár	átlagár	min.	max.	átlagár		
Asztali bor	lédig	16 869	18 012	11 000	18 918	12 062	71,5	67,0
	kannás	13 626	15 278	9 900	22 435	14 313	105,0	93,7
	PET palackos	13 551	12 950	7 958	25 300	13 681	101,0	105,6
	üvegpalackos	19 414	20 913	11 000	39 200	21 426	110,4	102,5
	összesen	15 798	15 857			15 712	99,5	99,1
Tájbor	lédig	12 213	14 701	123	23 395	15 028	123,0	102,2
	kannás	15 746	16 249	252	25 271	15 413	97,9	94,9
	PET palackos	11 637	11 465	11 370	15 600	11 489	98,7	100,2
	üvegpalackos	23 077	21 260	12 000	41 600	21 200	91,9	99,7
	összesen	20 783	19 983			20 318	97,8	101,7
Asztali- és tájbor összesen		18 573	18 027			18 340	98,7	101,7

* az adott hónap átlagára

A fenti átlagárak nem tartalmazzák a csomagolóanyagok árát, a szállítás költségét és az ÁFÁ-t

Forrás: AKI, Piaci Információs Osztály

Magyarország borimportja

Kiszerele s	Borfajta	Bor- kategória	Import értéke			Import mennyisége			
			2006. I-XI.	2007. I-XI.	2007.I-XI. /2006.I-XI.	2007. I-XI.	2006. I-XI.	2007.I-XI. /2006.I-XI.	
			millárd Ft	milliárd Ft	%	ezer hl	ezer hl	%	
Palackos	Asztali	Fehér	0,19	0,35	184,21	11,29	7,79	144,93	
		Vörös	0,59	0,43	72,88	16,59	25,27	65,65	
		Összesen	0,78	0,78	100,00	27,88	33,06	84,33	
	Minőségi	Fehér	0,11	0,13	118,18	2,72	1,83	148,63	
		Vörös	0,45	0,44	97,78	14,56	7,95	183,14	
		Összesen	0,57	0,58	101,75	17,28	9,78	176,69	
	Asztali és minőségi összesen		1,34	1,36	101,49	45,16	42,84	105,42	
	Lédig	Asztali	Fehér	0,08	0,48	600,00	32,34	5,64	573,40
			Vörös	0,36	0,78	216,67	93,68	34,66	270,28
Összesen			0,44	1,26	286,36	126,02	40,31	312,63	
Minőségi		Fehér	0,07	0	0	0	11,13	0	
		Vörös	0,12	0,22	183,33	29,5	17,74	166,29	
		Összesen	0,19	0,22	115,79	29,5	28,87	102,18	
Asztali és minőségi összesen		0,63	1,48	234,92	155,53	69,18	224,82		
Palackos és lédig kiszerele s összesen			1,97	2,84	144,16	200,69	112,02	179,16	

Forrás: KSH

A belföldön termelt borok feldolgozói értékesítési ára

Termék		2004-2006. évek átlaga	2006	2007	2007/2004-2006. évek átlaga %	2007/2006 %	
Fehér	Asztali	mennyiség (hl)	367 048	309 826	276 420	75,31	89,22
		átlagár (Ft/hl)	10 925	10 656	12 192	111,60	114,41
	Táj	mennyiség (hl)	197 106	226 170	205 992	104,51	91,08
		átlagár (Ft/hl)	16 722	15 726	16 316	97,57	103,75
Összes fehér		mennyiség (hl)	564 154	535 996	482 343	85,50	89,99
		átlagár (Ft/hl)	12 961	12 796	13 952	107,65	109,04
Vörös és rozé	Asztali	mennyiség (hl)	147 683	130 303	122 483	82,94	94,00
		átlagár (Ft/hl)	14 458	13 753	15 383	106,40	111,85
	Táj	mennyiség (hl)	131 429	157 784	153 113	116,50	97,04
		átlagár (Ft/hl)	20 433	19 013	19 674	96,29	103,08
Összes vörös és rozé		mennyiség (hl)	279 112	288 087	275 596	98,74	95,56
		átlagár (Ft/hl)	17 283	16 634	17 767	102,80	106,81
Asztali bor összesen		mennyiség (hl)	514 732	440 129	398 904	77,50	90,63
		átlagár (Ft/hl)	11 939	11 573	13 172	110,33	113,81
Tájbor összesen		mennyiség (hl)	328 535	383 954	359 035	109,28	93,51
		átlagár (Ft/hl)	18 206	17 077	17 748	97,48	103,93
Asztali és tájbor összesen		mennyiség (hl)	843 267	824 083	757 939	89,88	91,97
		átlagár (Ft/hl)	14 380	14 137	15 340	106,67	108,50

Forrás: AKI, PÁIR

5. táblázat
Magyarország borexportja

Kiszerele s	Borfajta	Bor- kategória	Export értéke			Export mennyisége			
			2006. I-XI.	2007. I-XI.	2007.I-XI. /2006.I-XI.	2007. I-XI.	2006. I-XI.	2007.I-XI. /2006. I-XI.	
			milliárd Ft	milliárd Ft	%	ezer hl	ezer hl	%	
Palackos	Asztali	Fehér	4,19	3,95	94,27	153,57	165,26	92,93	
		Vörös	1,41	1,24	87,94	47,60	54,54	87,28	
		Összesen	5,60	5,19	92,68	201,17	219,8	91,52	
	Minőségi	Fehér	2,64	2,91	110,23	69,43	69,89	99,34	
		Vörös	1,38	1,46	105,80	43,53	33,90	128,41	
		Összesen	4,02	4,37	108,71	112,96	103,79	108,84	
	Asztali és minőségi összesen		9,61	9,56	99,48	314,13	323,59	97,08	
	Lédig	Asztali	Fehér	3,06	2,59	84,64	201,99	229,50	88,01
			Vörös	0,90	0,85	94,44	47,62	58,23	81,78
Összesen			3,96	3,44	86,87	249,61	287,73	86,75	
Minőségi		Fehér	0,32	0,16	50,00	11,48	31,87	36,02	
		Vörös	0,20	0,04	20,00	2,97	17,17	17,30	
		Összesen	0,52	0,20	38,46	14,45	49,04	29,47	
Asztali és minőségi összesen		4,48	3,65	81,47	264,06	336,77	78,41		
Palackos és lédig kiszerele s összesen			14,09	13,21	93,75	578,2	660,36	87,56	

Forrás: KSH

